Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător Alexandra Romanaș)

Dosarul nr. 2r-299/2025 (PIGD: 2-25103920-03-2r-20082025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

1 decembrie 2025 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Radu Holban, *președintele completului*

Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin, *judecători*,-

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Gherghelegiu Vladislav, reprezentat de avocatul Lazăr Vitalii, împotriva încheierilor Judecătoriei Orhei (sediul central) din 24 iulie 2025 și 1 august 2025, emise în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Lazăr Vitalii în interesele reclamantului Gherghelegiu Vladislav în contradictoriu cu Tataru Sergiu, privind încasarea datoriei în ordine de regres,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretențiile reclamantului:

1. La 22 iulie 2025 avocatul Lazăr Vitalii, în calitate de reprezentant al reclamantului Gherghelegiu Vladislav (desemnat din oficiu în baza Deciziei CNAJGS, Oficiul Teritorial Bălți nr. 1130/ACC din 22.10.2024, fila dosarului 9) a depus în Judecătoria Orhei (sediul central) o cerere de chemare în judecată

împotriva lui Tataru Sergiu, privind încasarea datoriei în ordine de regres (fila dosarului 3-6).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat următoarele temeiuri:

În fapt, la 12 februarie 2015 reclamantul Gherghelegiu Vladislav și pârâtul Tataru Serghei au contractat în mod solidar un împrumut de a O.M. ”CREDIT TIMES” S.R.L. în valoare de 13.470 lei.

Potrivit contractului de împrumut nr. 41/10-02.Obligaţia de rambursare a împrumutului şi a costurilor aferente revenea ambilor debitori în mod solidar, informaţia din hotărârea instanţei de judecată.

Astfel, pentru garantarea executării obligaţiilor, reclamantul Gherghelegiu Vladislav a constituit o ipotecă asupra a trei bunuri imobile, conform Contractului de ipotecă nr. 1420 din 13.02.2015.

De asemenea, susține că, din cauza neexecutării obligațiilor, creditorul a inițiat o acțiune în justiție , iar prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia din 20 martie 2019 (dosarul nr. 2-632/18), s-a dispus executarea silită a dreptului de ipotecă şi încasarea solidară a datoriilor. Hotărârea a rămas irevocabilă prin încheierea Colegiului Civil al Curţii Supreme de Justiţie din 24 februarie 2021.

Totodată, ulterior, în cadrul procedurii administrative la Comisia Naţională a Pieţei Financiare (CNPF) s-a constatat că datoria totală acumulată se ridica la **99.000,00 MDL.** Or, conform adresei CNPF (bazată pe explicaţiile O.M. ”CREDIT TIMES” S.R.L. din 26.03.2025), această sumă a fost **stinsă integral** de către mama reclamantului, care a acţionat în numele şi pe seama acestuia.

Astfel, reieșind din circumstanțele relatate supra, rezultă că reclamantul a executat integral obligaţia solidară, achitând atât partea sa de datorie, cât şi partea ce revenea pârâtului Tataru Serghei. Până în prezent, pârâtul nu şi-a onorat obligaţia de a restitui partea sa de datorie către reclamant.

Accentuează că, la caz, pentru a proba cu exactitate cuantumul pretenţiilor şi structura datoriei achitate, reprezentantul reclamantului a solicitat de două ori, în scris, de la O.M. ”CREDIT TIMES” S.R.L. prezentarea copiei contractului de împrumut, a calculului detaliat al datoriei şi a dovezii de încasare a sumei. Prin urmare, creditorul a ignorat demersurile date, iar plângerea depusă la CNPF a avut ca rezultat doar obţinerea informaţiei despre suma totală de 99.000 lei, fără a fi oferite calcule analitice sau documentele justificative.

Mai mult, susține că circumstanţele nominalizate fac imposibilă obţinerea probelor esenţiale fără intervenţia instanţei.

La fel, reține faptul că, acțiunea în regres este bazată pe prevederile Codului Civil al Republicii Moldova.

Drept urmare, având în vedere că reclamantul a achitat integral suma de 99.000,00 MDL, acesta este îndreptăţit să recupereze de la pârât partea sa de datorie, care constituie 49.500,00 MDL (99.000,00/2).

Suplimentar, în temeiul normei legale a art. 119 CPC, a solicitat să fie obligată Organizaţia de Microfinanţare ”CREDIT TIMES" S.R.L. IDNO: 1014600040950. cu sediul în mun. Chişinău. str. P. Zadnipru 4/1. of. 40. să prezinte instanţei următoarele documente şi informaţii:

1.Copia certificată a Contractului de împrumut nr. 41/10-02 din 12.02.2015. încheiat cu Gherghciegiu Vladislav şi Tataru Serghei.

2.Calculul detaliat (analitic) al datoriei finale în sumă de 99.000.00 lei. cu specificarea structurii acesteia: suma împrumutului principal, dobânzi ordinare, penalităţi de întârziere, comisioane şi orice alte costuri aplicate

3.Informaţii complete privind încasarea sumei de 99.000.00 lei, şi anume:-Data exactă a încasării; - Modalitatea de plată (transter bancar, depunere în numerar etc.); - Numele persoanei care a efectuat plata; - Copia documentului confirmativ al plaţii (ordin de plată, dispoziţie de încasare, extras de cont etc.).

Menționează că, probele respective sunt esenţiale pentru stabilirea corectă a circumstanţelor cauzei şi pentru justa soluţionare a cauzei.

Totodată, solicită în conformitate cu Legea privind taxa de stat, scutirea reclamantului Gherghelegiu Vladislav de la plata taxei de stat, având în vedere că acesta este persoană cu dizabilitate severă din copilărie, fără surse de venit, circumstanţe ce-i limitează accesul la justiţie. La fel, din motivul lipsei veniturilor reclamantul beneficiază de asistență garantată de stat.

II. Poziția instanței de fond:

3. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul central) din 24 iulie 2025 s-a respins cerința potențialului reclamant cu privire la scutirea de la plata taxei de stat; nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat reclamantei termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea dovezii de plată a

taxei de stat în mărime de 2.029,96 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei.

4. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul central) din 1 august 2025, s-a dispus:
- Se restituie cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Lazăr Vitalii în interesele lui Gherghelegiu Vladislav împotriva lui Tataru Sergiu cu privire la încasarea datoriei în ordine de regres.
- Se remite reprezentantului potențialului reclamant, încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate.
- Se explică reprezentantului potențialului reclamant, că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri, dacă reclamantul a lichidat încălcările.

III. Solicitarea recurentului:

5. La 6 august 2025 recurentul Gherghelegiu Vladislav, reprezentat de avocatul Lazăr Vitalii, a depus cerere de recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Orhei (sediul central) din 24 iulie 2025 și 1 august 2025, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierilor contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de fond.

6. Relatează faptul că, prin încheierea din 24 iulie 2025, instanţa de fond a respins solicitarea de scutire de la plata taxei de stat şi a stabilit, în mod eronat, obligaţia de a achita taxa de stat în mărime de 2029,96 lei şi taxa de timbru de 200 lei. Ca urmare, prin încheierea din 1 august 2025, pe motiv că nu au fost înlăturate aceste neajunsuri, cererea a fost restituită.

7. Recurentul Gherghelegiu Vladislav nu este de acord cu încheierile judecătoriei Orhei (sediul central) din 24 iulie 2025 și 1 august 2025, din următoarele considerente.

8. Susține faptul că, prima instanță a solicitat achitarea taxei de timbru în mărime de 200 lei, ignorând complet faptul că reclamantul, în calitatea sa de beneficiar al asistenţei juridice garantate de stat, este scutit de drept de la plata acestei

taxe. Acest fapt constituie o eroare fundamentală, care singură este suficientă pentru casarea încheierii. Astfel, susține că obligaţia respectivă, impusă de prima instanţă, este contrară legii.

9. Mai mult, susține că instanţa de fond a concluzionat că reclamantul nu a probat situaţia sa materială precară, or, această concluzie este profund eronată şi contrazisă de probele din dosar, și anume:

- **Decizia CNAJGS:** Acest act reprezintă rezultatul unei proceduri administrative în cadrul căreia statul, prin organul său specializat (CNAJGS), a stabilit deja, în baza unor criterii legale şi a unei declaraţii pe venit depuse de solicitant, că persoana nu dispune de mijloace financiare pentru a acoperi costurile justiţiei. Este inadmisibil ca instanţa de judecată să ignore o constatare oficială, făcută de o altă autoritate a statului, şi să ceară reclamantului să probeze din nou ceea ce statul a confirmat deja.
- **Certificatul de dizabilitate severă:** Acest act, coroborat cu decizia CNAJGS, formează un tablou complet şi incontestabil al vulnerabilităţii financiare a reclamantului.

10. Afirmă că, prin impunerea unor sarcini financiare ilegale (taxa de timbru) şi oneroase (taxa de stat), în condiţiile în care lipsa de resurse a fost deja certificată de stat, instanţa de fond nu a aplicat o ”limitare rezonabilă” a accesului la justiţie, ci a ridicat o barieră absolută. Astfel, cauza CtEDO indicată de prima instanţă se referă la o persoană juridică care deţine conturi bancare şi nu a adus dovada, caz neaplicabil unei persoane fizice cu dizabilităţi.

11. În acest sens, a fost creată o situaţie absurdă şi profund inechitabilă: reclamantul, o persoană cu dizabilitate severă, fără venituri, care a fost deja prejudiciat material şi este nevoit să se adreseze justiţiei pentru a recupera banii achitaţi pentru codebitorul solidar, este blocat chiar la uşa instanţei de o cerinţă financiară pe care, în mod obiectiv şi deja dovedit, nu o poate îndeplini.

IV. Comunicarea actelor:

12. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cererea de recurs a fost repartizată spre examinare în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de

gestionare a dosarelor (PIGD), completului de judecată, compus din judecătorii: Radu Holban (președintele completului, judecător-raportor), Svetlana Ghercavii și Mariana Sajin (fila dosarului 46).

13. Prin încheierea completului de judecată din 29 august 2025 recursul a fost acceptat spre examinare, părțile fiind notificate despre acest fapt (fila dosarului 47-48). În termenul stabilit, intimatul Tataru Serghei nu a prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanța de recurs să examineze cererea de recurs în baza probelor anexate la dosar.

V. Aprecierea instanței de recurs:

14. Analizând alegațiile invocate de recurent în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ consideră că cererea de recurs declarată de recurentul Gherghelegiu Vladislav, prin intermediul avocatului Lazăr Vitalii, este întemeiată și urmează a fi admisă, cu casarea încheierilor recurate și remiterea cauzei spre rejudecare Judecătoriei Orhei (sediul entral), în același complet de judecată, de la etapa primirii cererii de chemare în judecată, din următoarele considerente.

15. În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.*

16. Potrivit articolului 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*

17. Mai întâi, instanța de recurs notează că, în conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

18. Potrivit materialelor cauzei rezultă cu certitudine că, Judecătoria Orhei (sediul central) a emis încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată la 1 august 2025 (fila dosarului 39), iar la 6 august 2025, recurentul Gherghelegiu Vladislav, prin intermediul avocatului Lazăr Vitalii, a depus cererea de recurs. Prin urmare, Completul judiciar conchide că recursul a fost depus cu respectarea termenului legal de atac stabilit în art. 425 Cod de procedură civilă (a se vedea pct. 17 *supra*).

19. Materialele cauzei atestă, că la 22 iulie 2025 Gherghelegiu Vladislav, reprezentat de avocatul Lazăr Vitalii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tataru Sergiu, privind încasarea datoriei în ordine de regres (fila dosarului 3-6).

20. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul central) din 24 iulie 2025 s-a respins cerința potențialului reclamant cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat reclamantei termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume: pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2029,96 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei (fila dosarului 36-37).

21. Ulterior, prin încheierea din 1 august 2025 a Judecătoriei Orhei (sediul central), s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Lazăr Vitalii în interesele lui Gherghelegiu Vladislav împotriva lui Tataru Sergiu, cu privire la încasarea datoriei în ordine de regres (fila dosarului 39).

22. În conformitate cu art. 171 Cod de procedură civilă, *(1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. (2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.*

23. În argumentarea soluţiei emise, instanţa de fond a reţinut că reclamantul Gherghelegiu Vladislav, în termenul stabilit de instanţă, nu a înlăturat neajunsul din cererea de chemare în judecată, şi anume nu a prezentat bonurile de plată a taxei de stat în sumă de 2.029,96 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei, circumstanţe ce impun restituirea cererii de chemare în judecată, în ordinea art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

24. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii menţionate, implicit și a încheierii de a nu se da curs cererii de chemare în judecată din 24 iulie 2025, în raport cu criticile formulate în recurs şi actele cauzei, ținând cont de normele de drept material şi procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curţii de Apel Nord constată că, în speță, actele judecătorești contestate au fost emise cu aplicarea eronata a prevederilor legale.

25. În primul rând, instanța de recurs relevă că, prim instanță nu a acordat o atenție cuvenită circumstanțelor și probelor invocate de reclamant, nepronunțându-se deloc cu referire la Decizia CNAJGS nr. 1130/ACC din 22 octombrie 2024 (fila dosarului 9) și a certificatului de dizabilitate sever, din copilărie, fără termen, seria DM-EM-4 din 11 iulie 2000, eliberat lui Ghergheligiu Vladislav de Consiliul de expertiză medical a vitalității al Ministerului Sănătății (fila dosarului 13-14).

26. Astfel, instanța de fond a ignorat faptul că reclamantului (recurent) Gherghelegiu Vladislav, în temeiul Deciziei CNAJGS nr. 1130/ACC din 22 octombrie 2024 i-a fost stabilit statutul de beneficiar de asistență juridică calificată garantată de stat din partea avocatului Vitalii Lazăr, iar potrivit pct. 1.20 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 este prevăzut expres că: ”*Se scutesc de taxa de timbru în instanţa de judecată persoanele fizice care au statut de beneficiar de asistenţă juridică garantată de stat”,* motiv pentru care reclamantul Gherghelegiu Vladislav urma să fie scutit de la achitarea taxei de timbru de drept.

27. Cu toate acestea, prin încherierea din 24 iulie 2025 instanța de prim nivel nu a dat curs cererii de chemare în judecată, inclusiv pe motivul că

reclamantul/recurentul Gherghelegiu Vladislav nu a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei, stabilindu-i termen a achita această taxă de timbru până la 1 august 2025, iar ulterior, prin încheierea din 1 august 2025, a dispus restituirea cererii de chemare în judecată și din motivul neînlăturării a acestui ”neajuns”.

28. Suplimentar, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond, la soluționarea cererii lui Ghrghelegiu Vladislav de cutire de la plata taxei de stat nu s-a pronunțat deloc asupra faptului că, Decizia CNAJGS nr.1130/ACC din 22 octombrie 2024 este rezultatul unei proceduri administrative în cadrul căreia statul, prin organul său specializat (CNAJGS), a stabilit deja în baza unor criterii legale și a unei declarații pe venit depuse de solicitant, că persoana nu dispune de mijloace financiare pentru a acoperi costurile justiției. Astfel, instanța de fond, fără nicio argumentare, a ignorat o constatare oficială, efectuată de o altă autoritate a statului, și nu a motivat deloc de ce consideră necesar ca, în cazul dat anume, reclamantul să probeze din nou ceea ce statul deja a confirmat.

29. Conform art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă” *În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac*.”

30. În aceeași ordine de idei, instanța de recurs relevă că, la cererea de chemare în judecată Gherghelegiu Vladislav a anexat fotocopia de pe certificatul de dizabilitate sever din copilărie, seria DM-EM-4 din 11 iulie 2000, eliberat acestuia fără termen (pe viață), (fila dosarului 13-14), în care se menționează suplimentar că dânsul necesită îngrijire și supraveghere de o altă persoană. Însă prima instanță nu s-a pronunțat deloc nici asupra acestui înscris (acestei circumstanțe) când a decis să respingă cererea de scutire de la plata taxei de stat, ceea ce contravine dreptului reclamantului la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf (1) CEDO (a se vedea hotărârea în cauza Hiro Balani vs. Spania din 09 decembrie 1994). Or, în atare situație dânsul este în imposibilitate să înțeleagă dacă această probă a fost respinsă sau ignorată de instanța de fond, (și din care motive anume) la emiterea actelor judecătorești de dispoziție, prin

care mai întâi, la 24 iulie 2025, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, iar apoi, la 1 august 2024, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată. De altfel, acest lucru este imposibil de înțeles și, implicit de verificat, nici de către completul Colegiului civil la examinarea recursului declarat împotriva respectivelor încheieri.

31. Prin urmare, instanța de recurs conchide că, instanţa de fond eronat, fără o argumentare plauzibilă, a conchis de a restitui cererea de chemare în judecată depusă de Gherghelegiu Vladislav, pe motivul neînlăturării neajunsurilor în termenul stabili (neachitarea taxei de stat 2.029,96 (două mii douăzeci și nouă,96) lei și a taxei de timbru – 200 lei (două sute) lei.

32. Totodată, instanța de recurs notează că, încheierea de a nu se da curs cererii de chemare în judecată din 24 iulie 2025, precum și încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată din 1 august 2025, reieșind din modul cum au fost adoptate și conținutul acestora, ar putea ridica suficiente dubii serioase cu privire îngrădirea nejustificată a dreptului reclamantului Gherghelegiu Vladislav de acces efectiv la justiție, respectiv a dreptului acestuia la un proces echitabil în sensul art. 6 paragraf (1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale (cauza Roşca c. Moldovei, nr. 6267/02 din 22 martie 2005).

33. În contextul celor stabilite, instanța de recurs reiterează că, potrivit principiului preeminenţei dreptului, condiţie *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art. 6 al Convenţie, cauzele civile se soluţionează în temeiul legii, potrivit regulilor stabilite la art. 12 din Codul de procedură civilă. Or, admiterea de către instanţă a altor principii de soluţionare a cauzelor civile decât cele stabilite de lege este contrară exigenţelor de echitate a procesului, având drept consecinţă încălcarea drepturilor participanţilor la proces, articolele 9, 20, 22, 26 din Codul de procedură civilă.

34. În consecință, prin prisma acestor raţionamente şi ţinând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar eroarea admisă de către instanţa de fond nu poate fi corectată de către instanţa de recurs, Completul de judecată al

Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord ajunge la concluzia de a admite cererea de recurs, a casa încheierile atacate din 24 iulie 2025 și 1 august 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare Judecătoriei Orhei (sediul central), în acelaşi complet de judecată, de la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

35. În conformitate cu art. 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, *decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.*

36. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile articolelor 427 lit. b), 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Admite recursul declarat de Gherghelegiu Vladislav, reprezentat de avocatul Lazăr Vitalii.

Casează încheierea din 24 iulie 2025 prin care s-a respins cererea reclamantului Ghrghelegiu Vladisdlav de scutire de la plata axei de stat și nu s-a dat curs cererii de chemare depusă de Gherghelegiu Vladislav în contradictoriu cu Tataru Sergiu, privind încasarea datoriei în ordine de regres, și încheierea din 1 august 2025, prin care s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată sus-menționate, ambele emise de Judecătoria Orhei (sediul central), restituind cauza spre rejudecare Judecătoriei Orhei, (sediul central), în același complet de judecată, de la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin